

ESCMID vakcinacijos kursas Kopenhagoje: naujausios žinios ir inovacijos imunoprofilaktikos srityje

Doc. Monika Kuliešė
Lietuvos sveikatos mokslų
universiteto Medicinos akademijos
Infekcinių ligų klinika

2024 metų gegužės 22–24 dienomis Kopenhagoje vyko Šiaurės Europos kelionių medicinos konferencija *NECTM9*, o gegužės 23 dieną viena renginio sesijų buvo skirta Europos klinikinės mikrobiologijos ir infekcinių ligų draugijos (ESCMID) podiplominiam kursui *Updates on vaccine immunology, new vaccine candidates and platforms*, kurį organizavo Lietuvos infektologų draugija (LID), ESCMID vakcinų grupė EVASG ir Danijos kelionių medicinos draugija.

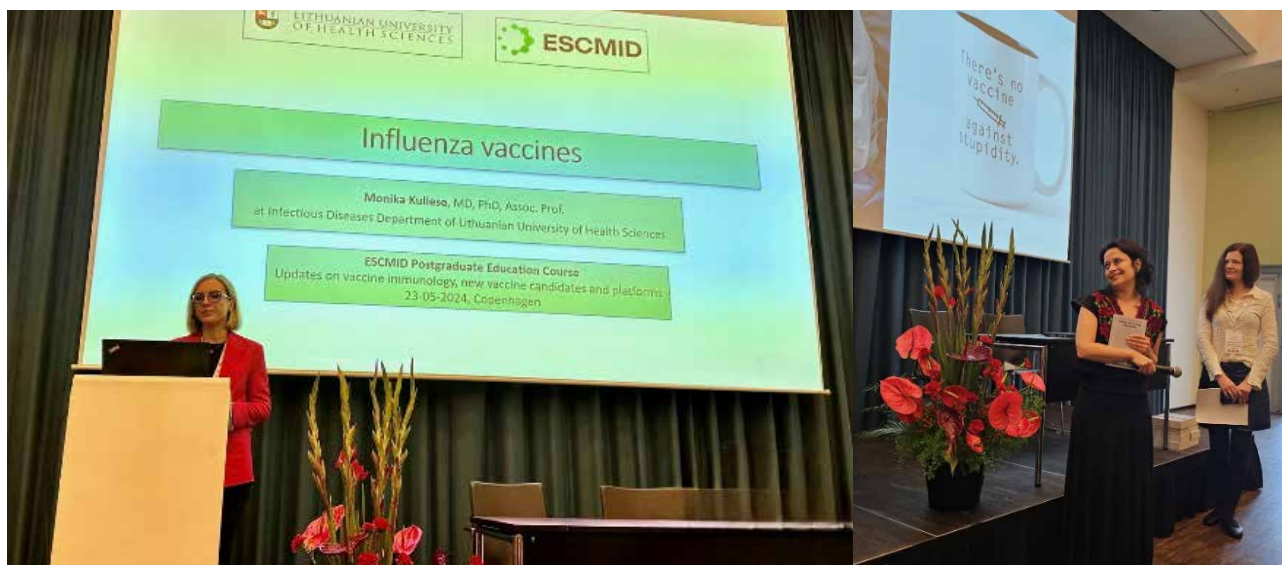
Kartu su Vilniaus universiteto liginės *Santaros* klinikų Infekcinių ligų centro vadove prof. Ligita Jančorienė turėjome galimybę pasidalyti žiniomis ir skaityti pranešimus, o LID pirmininkė doc. Danguolė Važnaisienė pirmininkavo renginio sesijoje. Šis podiplominis kursas sukvietė infekcinių ligų ir kitų sričių medicinos specialistus iš Europos šalių susipažinti su naujausiomis vakcinų mokslo žiniomis, naujų

vakcinų kūrimo strategijomis, ateities perspektyvomis bei aptarti vakcinacijos aspektus skirtingose pacientų grupėse – imunosupresyvių, nėščiųjų, vyresnio amžiaus asmenų ir kt.

Pranešimą *Vakcinas ir vakcinomis valdomos ligos: istorinė perspektyva* skaitė prof. Lone Simonsen (Danija), kuri supažindino dalyvius su vakcinų istorine raida, aptarė jų poveikį užkrečiamųjų ligų kontrolei ir pabrėžė vakcinacijos aktualumą šandienos visuomenės sveikatai. Doc. Carstenas Schade'as Larsenas (Danija) pranešime *Imuninės sistemos atsakas į vakcinas: pagrindai* detaliai aptarė imunologijos pagrindus, paaiškindamas, kaip vakcinas stimuliuoja imuninį atsaką, apžvelgė svarbiausias imuninio atsako grandis ir vakcinų veikimo principus.

Prof. L. Jančorienė skaitė pranešimą *Imunoprofilaktika*, kuriame pateikė išsamią imunoprofilaktikos koncepciją, supažindino su kūrimo istorija, aptarė skirtingus imunoprofilaktikos būdus. Profesorė pristatė naujausius mokslo laimėjimus monokloninių antikūnų kūrimo ir taikymo srityje. Prof. L. Jančorienė akcentavo vakcinacijos svarbą ir individualiai, ir visuomenės sveikatai. Jos teigimu, imunoprofilaktika yra pagrindinė priemonė, siekiant valdyti sergamumą užkrečiamosiomis ligomis, todėl ragino specialistus aktyviai skatinti vakcinaciją, atsižvelgiant į individualius pacientų poreikius.

Pranešime *RSV našta ir vakcinas* dokt. Natalie Mazur (Nyderlandai) nagrinėjo respiracinio sincitinio viruso (RSV) poveikį visuomenės sveikatai. Ji pabrėžė, kad RSV yra pagrindinė naujagimių, mažų vaikų ir vyresnio amžiaus asmenų sunkių kvėpavimo takų infekcijų priežastis. Pranešimo autorė pristatė pažangą vakcinų kūrimo srityje, aptarė įvairias vakcinų

Pranešimo pristatymas ESCMID vakcinacijos kurse. Pranešimą skaitė doc. M. Kuliešė, pirmininkavo doc. D. Važnaisienė (Lietuva) ir Zitta Barrella Harboe (Danija)

Prof. L. Jančorienė pristatė pranešimą ESCMID vakcinacijos kurse

platformas, įskaitant inaktyvintąsias ir mRNR pagrindu sukurtas vakcinas, jų veiksmingumo duomenis.

Aš, doc. M. Kuliešė, pristačiau pranešimą *Gripo vakcinų*, kuriame aptariau gripo virusų struktūrą ir jų genetinį kintamumą, būtinybę kasmet atnaujinti vakcinų sudėtį, analizavau šiuolaikinių gripo vakcinų trūkumus, supažindinau klausytojus su universalių gripo vakcinų poreikiu. Be to, apžvelgiau naujas vakcinų platformas (viruso tipo dalelių, nanodalelių, virusų vektorių, nukleino rūgščių pagrindo) bei supažindinau su mokslo laimėjimais kuriant universalias vakcinas ir ateities perspektyvomis.

Prof. Camilla Foged (Danija) pranešime *Naujos vakcinų platformos ir kuriamos vakcinos* aptarė moderniausias vakcinų kūrimo technologijas ir jų potencialą ateities vakcinacijai. Dr. Simone Joosten (Nyderlandai) supažindino su pažangiomis tuberkuliozės vakcinų tyrimų kryptimis, siekiančiomis sukurti veiksmingesnę apsaugą nuo šios ligos. Dr. Omidas Reza Hosseini (Danija) aptarė vakcinų derinimo principus, nagrinėjo, kaip vakcinų derinimas veikia imuninį atsaką ir užtikrina ilgalaikę apsaugą. Prof. Olivier'is Epaulardas (Prancūzija) pranešime *Vakcinacija imunosupresy-*

NECTM9 su kolegėmis iš Lietuvos. Iš kairės prof. L. Jančorienė, doc. M. Kuliešė, doc. D. Važnaisienė

viems asmenims ir nėščiosioms pabrėžė vakcinacijos svarbą pažeidžiamiausioms asmenų grupėms ir aptarė imunoprofilaktikos ypatumus.

Prof. Andersas Fomsgaardas (Vokietija) pasidalijo žiniomis apie žmogaus imunodeficito viruso vakcinų kūrimo procesus. Prof. Tomas Jelinekas (Vokietija) aptarė pernešėjų platinamų ligų – maliarijos, dengės karštligės, Zikos ir čikungunijos virusų – vakcinų aktualijas. Dr. Alvaro Borgesas (Danija) pasidalijo mokslinių tyrimų rezultatais kuriant vakcinas nuo *Chlamydia trachomatis* – vienos dažniausių lytiniu keliu plintančių infekcijų pasaulyje.

Šis kursas buvo puiki galimybė praplėsti akiratį imunoprofilaktikos srityje, susipažinti su naujausiais mokslo laimėjimais, sužinoti apie vakcinų kūrimo platformas, pažangą ir ateities perspektyvas.

Diskusijose buvo aptariamoms vakcinacijos strategijos globalių iššūkių kontekste, pavyzdžiui, pandemijų valdymas, klimato kaitos poveikis infekcinėms ligoms. Dalyviai ne tik turėjo galimybę tobulinti kvalifikaciją, gilinti teorines ir praktines žinias, bet ir užmegzti ryšius, dalytis patirtimi ir aptarti kylančius iššūkius.

ESCMID vakcinacijos kursas. Su kolegėmis ir renginio organizatoriais (iš kairės): Steenas Villumsenas (Danija), Natalie Mazur (Nyderlandai), C. S. Larsenas (Danija), D. Važnaisienė (Lietuva), Z. Barrella Harboe (Danija), L. Jančorienė (Lietuva), Robertas Steffenas (Šveicarija), M. Kuliešė (Lietuva)